

جمعہ - ۱ نومبر

جلد : ۸

دردنجی سنہ — نومبر ۱۹۸۹

ادارہ خانہ :

باب عالی جادہ سندھ اقدام
پوردی پانڈہ کی بنادہ
خصوصی دائرہ

صاحب و مدیری
محمد مسیح

مجلہ مجموعہ

آبونہ شرائطی : سنہ لکی ۲۵۰،
آلتی آیلنی ۱۲۵، فوق العادہ
نسخہ لرایچون ۳۰۰ و ۵۰۰
غروشدہ .

مجموعہ مزہیئت تنجہ طبعی تنسیب
ایدلہین اثرلر اعادہ ایدلمز

هر آيلك برنجی داره بشمی کوندری مبقار ، علمی ، ادبی ، اقتصادی ، صرئی مجموعہ در .

فانهزی :

نهایت باز کلدی

بر کون دیدیلر : ایلك بهار کلدی ..
هر طرف ییقله تلک اوزره .. چیچکلر ،
کلر ، آغاچلر ییجی برحیانه کیر یورلر .

کونلر کجری ، حقیقه هر یرده ییجی بر
حیاتک ییجی رۆباری کوروندی . چیچکلر
آجدی ، کلر آجدی . هر طرفه ییجی بر
عشق ، ادبانه کیره یین . مصرعلری
بلدی . هر یرده ییجی بر فونک ایلك
صاجلری تل تل داغیلدی . نهایت هر طرف
کولدی . هر طرف سونج ایچنده جوشدی .
چاقانادی . یالکز نیم کوکولمک ایلك بهاری
کلدی ، یالکز نیم کوکولمک چیچکلری ،
کلدی آچیلیدی . یالکز نیم کوکولدی .
هر کوردیکم سیاه ، ایکا جیرانی آکلادی ؛
هر کوردیکم مخلوق بکا حزنی فیصله دادی ؛
هر کوردیکم رۆیا بکا حسرتی رداها ، رداها
طاندیدی . یالکز نیم کوکولمک کلی آچیلیدی .
اونلک هجرانه قاورولان بایراقلری ده برر ،
بر قلمک جهنمه دوشدی ویاندی . شیمدی
اونلک کوللری بیله قالدی . آچه جیغی امید
ایتدیکم اونلک غنجه ده بوصورته تولدی ،
اوبکانه امیدمه بوصورته ایدینه واردی ..
آرتق نه کلم قالدی . نه ده بر غنجه . آرتق
بکلدیکم ایلك بهارده کیندی بکلدیکم ،
تسلی اید ایتدیکم موسمه . نی ترک ایتدی .
داها انی . کینه . پین . داها انی . سدن
اوز فلاشین !

بر کون دیدیلر : حضر ایلس کلدی ،
آرتق بوندن سوکریا ..

اوکون ، هر کس قیزره فوشدی ،
اوکون هر کس نشه لیدی ، هر کس قلبی
قاناتلاندی . مجھول افقده اوجق ایچین
هر کسده بر آرزو ویاندی . هر کسده بر نشه
قایناغی دوغندی . اوکون نده ، بلاممک
کنج قیزلریه نیرله کیندم ، اوکون نده
کولدم ، کورنلر صاندیرک : نشه دن ،

یازلمش ، کتاب باشدن آشاغی بو ترتیب اوزره
تنظیم اولومشدر .

« جامع النظائر » ک دفته اک شایان
خصوصیتی ، خلق شاعرلرینک اثرلری ده
محتوی اولمایدیر . شید حزه ، قابون سز آبدال ،
یونس امره کجی ، اثرلری ادبی ماهیتدن
زیاده دینی قیمتله معروف متصوف خلق
شاعرلری ده حاجی کمال اثرده یر
ویرمنی ، بوصورته اونلک حدودی ، شولوی
کینشله تلک ایسته مشدر . واقعا بونلردن یونس
امرهدن ماعدانک نظاملری ، جامع النظائر ده
جوق محدود و بمضینک یالکز بر دانه در .
فقط نه اولورسه اولسون ، مؤلفک ،
زماننده کی هر نوع ادبی محصوله نیست
ویرمه رک ، کتایه خلق ادبیاتندن نمونه لر
ادخال ایتش اولمانی ، حاجی کلاک اوو قتیکی
ادبیات تلقیسی خارجنده سربست دوشونوشنه
وذوقدن باشقا رهبر طایعاش اولدیننه
عطف ایده یلیرز .

« جامع النظائر » ادبیات مورخی ایچون
گنیش بر تدقیق ساحه سیدر . ادبیاتک ماضیه
مشغول اولاجق لر بونک صحیفه لری اوزرنده
اوزون اوزون دوشونمک ، چالیشمق
ضرورتنده درلر .

محمد هال

ایمپراطور اتق تاریخنده

۱۱۱۵ اختصار

کله جک نسخه مزدن اعتباراً تحریر
هینمزدن محمد خالد بکک « ایمپراطور اتق
تاریخنده ۱۱۱۵ اختصار » عنوانی اثری
تفرقه باشلايه جغز . عثمانی تاریخک العلاقة
بخش بر صفحه سته تاس ایدن بو اثری
قارلر ترک مراق و بمنویله تعقیب ایده جکلرینه
امیر .

سوخیدن ۱۰ کلنجه دن سرخوش بر آدام !
اوکون کولک ، کولدیله ، بنده کولدم .
صاندیلرک کدرله ، غمله ، حسرتله ، حتی
هجرانه هیچ طایه ماشم ، روحده داغما
بر بهار باشیور . روحده داغما اوجق ایستین
برقوش وارده اوراده . کولکده بر نشه قایناغی
وار ، سونج منبی وار : اونلک ایچین
کولک ، کولدیله ، بنده کولدم . اوهت ،
کولک هیچده بوش دکلیدی . اوراده بر وارلق
چاقا . وردی ؛ اوراده بنلکمه آشنا بر نی
واردی ؛ اونلر ، اونه کیه هر کس بو وارلق
نشه ، سونج منبی ، امید ، خولیا قایناغی
صاندیلر اونلک ایچین کولدیله ، اونلک ایچین
کولک ، کولدیله ، بنده کولدم . فقط او
چاقانان شی ، اوکولکده کی نی نه یدی ؟ ..
یله یورلردی ، سیله مزلر دده .. ماده مکه
شیمدی اونلردن آیرییم ، اونلرک نشه لری
قیدر اوجق دکیل یا . آرتق او وارلنک
نه اولدینی سوریه ییلیم : اوکون هر زمان
اولدینی کجی کولکده برکون واردی . بوکول
کوزیا شلرمدن حاصل اولمشدی . کرچه هب
برابر کولک ، کولدیله ، بنده کولدم . فقط
اونلر ، بونون موجودیتلریله روحلریله
کوکاریله برابر کولدیله ، حالبوکه نیم یالکز
سجام ، سجام خطلری ، ظاهری وارلم
کولدی ، یالکز جسم کولدی . فقط
ایچم آغلادی و ذاتاً آغلایوردی . اوکونده
اوکوله یکیدن قطره ز دوکولدی . اونلرک
سربینلرینک اونه کیله صجریه جغدن نه
قدار قورقم . ایسته ده آغلایان بر روح
اونلر نشه ویرین ، اونلر سونج ویرین
واوللره ..

ایسته اوکونده کجیدی .. وهایت بن
کولکده کی کول ایله ، یعنی کوزیا شلرمله باش
باشه قالدیم ..

بر کون دیدیلر : آرتق یاز کلدی ،
صیجانلر کنندی کوسترمه ک باشلادی . آرتق
بارده سو آغیر کلیر ، طاشیا یور . حاسیر
شایقا موسمی ..

اسمیه قصرک اشای تاریخی اولان (۲۲ ربيع الاول ۱۰۷۲) تاریخی حوض اقسامندن بر مرمر اوزرنه حک ایدلش ایدی . آتروکی به مراجعت اوله : ملی مجموعه نومرو ۸۰ صحیفه ۱۳۸۸ [یو بقیه نیک یووک فایسنندن کیریلنج زائر بر قاچ عصراتی قره آقارله چوریلش دائیرو بر میدانه داخل اولوردی که قطری قرق خطوله در . یو دائره محیطنده وقایعک فارشیسنده یووک یخره لر ایله چوریلش پک قیمتدار بر قصر واردر . (رسم وخریطه به مراجعت) (۱۵ X ۱۰) مئرو تریمنده اولان یو بنا ایکی قسمدن عبارت اولوب بر قسمی ایکی اودا ویر آهسته خاهندن ، ایکنجی قسمده زمینی مرمر فروش جسم بر اودادن عبارتدر . یو اودانک اوج جهنده سدرلر ، اورتاسنده ده شرق طرزندن اوزافلاشان بر حوض واردر . اودالردن بری اوجقل و دولابری چیفته قنادی اولوب اودا طرفدن قویلان اطعمه وسائر ، حوضی دیوانخانه طرفنده ک قناد آجیلایق آلفه مخصوصده اسکی قوناقلرمده کی دونه دولاب ترتیباته مشاهد . عینی ترتیبات اوجاقله اودانک فارشیسنده یلک طرف بر مرمر چشمه سی اولان اوداده واردر .

حوضی دیوانخانه نیک سکر یووک ، درت کوچوک تجریمی اولوب طاوانی فوق العاده منقش و مزیندر . یخره لک اوست کمرلرله طاوان باقمیسی آراسته کی بر یقی مئزونی حله یاغی بویا لوحلری کی اخشاب چرچولورله کرلی ایجه دریلره بایلمش ادرنه شهر منظره لری ، سرای قصر رسملری قیبتی و شیفه لردن ایدیلر . تأسف اولورک بولغار استیلاسنده بر بولغار ضابطی بولنری سسوکوردورک بولغارستانه کوتورمدر .

دولابی بقیه لک یو قصرلرله جوار ایکی قانی جسم بنارک اوست قانلری بوجکک یعنی ایکی قوزاسی نیشدیرمه مخصوص جسم دیوانه لر و آت قانلری ده مالکانه صاحبانک و قسماً خدمتچیلریک اقامتله مخصوص اودالر تشکیل ایدر .

آخیرلر ، آنبازلر مقابل جهته و بر آز اوزاق بر موقعه در . بقیه سی صولافه مخصوص یووک قویور (دولابی بوستان قویوری) ایسه دائماً قصرلرله جوار اولوب دولابلر دوندیکه [یورکی !] تعبیرنه سزا صوغوق صوخصوصی مجررال واسطه سیله قصرک حوضه کلکده در . حوضارک ضقیه لرینک صولرینه مخصوص مجررال باشقادر .

شیخ قبولی افندینک یاننده عا که کاتبی اولان اخفادنن مهری افندینک افاده سیله شیخ برکتانک بوش صحیفه سی کنارنه یازمش اولوب تصادفاً مطالعه قیلنشد .

طوسی هوی زاده
دورقور رفت عثمانه

ادرنه نهرلی

تاریخده وزامعده

۳

دولابی بقیه لری

ادرنه نیک دولابی بقیه لری نیشدیکمز اثرلره و بعضی مجموعه دره مطالعه لرینه موقوف اولدیفمز تاریخی خاطراته نظراً تعریف و توصیفه سزا مجرمان اثرلرنددر . بونلر استانبولک بوستانلرینه مقابل ایسه لره ادرنه نیک دولابی بقیه لرنده کی ترتیبانک استانبول بوستانلرنده اولوب اولدیفمی بیلیمور .

استانبوله باز موسملرنده صقیه لره ، یایلره کیمک معناد اولدیف کی ادرنه دره ساحلخانه لره ، دولابی بقیه لره کیمک عادت ایدی . یو بقیه لک اکثری شیره ک خارجنده نهر ساحلرنده ویا آز چوق یاقین موقعه دره اولوب بورلرده یاز حیاتی (هم زیارت ، هم تجارت) ایله کهرک اییک قوزه سی طوتیلور . میوه قوروتولور ، مزایار ، چرچلر ، شروبلر خصوصی طاوالرده قانتایلر ایش .

۲۳ سنه اول مأموریه ادرنه یه ایلیک کلدیکم اشاده یو بقیه لردن آله ایچی بوسنه کوی جاده سی اوزرنن کچدیکمز زمان عصرلردن قلش بر قاچ بقیه وارایدی که بوتون مشنتلایله تعریف اچک ایسته دیکمز دولابی بقیه لک صوک نمونه لری ایدیلر . یو بقیه لک یووک مدخللری حاده به کشاده اولوب یوزدن کنیش برمدانغه کیرلکده در . بقیه یه عالمه عموم بنارلر بومیدانک اطرافه صولانمش ایدیلر . موده کی تعریف ایدیکمز بقیه لک ایلیک بایسی بودین والیسی اوزون ابراهیم باشانک کتخداسی عثمان افندی [۱] اولوب

[۱] عثمان افندی عن اسل ادرنه نیک کرشخانه سستندن اولوب ۱۰۹۴ هـ ابراهیم باشانک بلاجرم قارامصطفی باشانک ظلمنه اوغرایه قی اعدام ایلمیسی اوزرنیه عقلی بر مرهضه مبتلا اولوش (و ۱۰۹۶) ده ادرنه دره ارحمال ایش اولدینی

أوهت ، حقیقه اولیه .. بوسوزلردوغرو .. فقط ازلدن بری موسملرله علاقه سی اولمیانلر ایچین دیکل ؛ ایچندن یانانلر ایچین دیکل ..

سویه زورل :

— آرتاق آدالره کیتیلی ، استانبول صیقعه باشلادی .

— بن نظام جاده سنده درت اودالی برکوشک طوتم .

— بن یو موسمه جاملیجه یی پک سوهرم ، حتی کوچ بیله ایتدم ..

فقط بن زره به کیده بیلیم ..! کوکلده کی کول بی بر طرفه بر اقا پورک .. اونک اورتاسنده

چوروک بر صاندال ایچنده صالانوب دوربورم ، ساحله وارمق ایچین اللرمده

کورکک بیله یوق ، بویله کوره کسر ، درماندر ، یو چوروک تکنه یه زره به کیده بیلیم ..!

یاقلاشدیفمی ظن ایتدیکم ساحل کیتدیکه اوزافلاشیور ، کیتدیکه قایب اولیور ...

ایسته یورم : بن ده آدایه کیده م . فقط کوکلک کوانده داده یوق ..!

تا اوزافده باتان بر کوشن تولکون ضیالایله صوک مرشیه سی صولره سرپیور .

بنه ایچمده برامید دوغور ، یته ایچمده برتلی منبیه حالقاعته باشلایور . او زمان کندی کندیه :

وارسین ، کیشین ادکوش ... بکانه آدا لازم ، نهده ساحل .. بلکه کاشانی

صاران یاز ، حراستی چوغالتیرده ، دیکر کولجک کربکی ، نهم کوکلده کی کولکده صولری

بخار اولور و بنده کوز باشلرمده بوغولقدن قورتولورم .

کوزلری آجیدیم زمان ، هنوز دوغان کوشنک ، یخیرلرک رنگلی جاملردن

سوزولن نولر ایشیقاری مشفق رسوکی تماسیه یوزعی اوقشایوردی ..

۱۰ مایس ۹۲۷ محمد مسیح

